

KLAA4100 (5 op) Katsauksen osat ja sisältö

Sanna Uotinen, KT, Lto
Jyväskylän yliopiston
avoin yliopisto

Katsaus jaksossa KLA4100

- Aiempien tutkimusten pohjalta tehty yhteenveto, tiivistelmä, synteesi jostain tieteenalasi ilmiöstä. Aiemman tutkimustiedon vertailu, yhdistäminen ja tiivistäminen.
- Pienimuotoinen tutkimus, jonka aineistona ovat aiemmat tutkimukset → ”tutkimusten tutkimista”.
- Katsaukselle määritellään tutkimustehtävä ja tutkimuskysymykset, joihin vastataan aiempien tutkimusten pohjalta.
- Rakenne ja teksti noudattavat tieteellisen viestinnän periaatteita (APA7).

Mikä kirjallisuuskatsaus on? Katsauksen tyypit

(Salminen, 2011; Systemaattinen tiedonhaku)

Kuvaileva katsaus: narratiivinen	Kuvaileva katsaus: integroiva	Systemaattinen katsaus	Meta-analyysi – kvantitatiivinen (myös kvalitat.)
<ul style="list-style-type: none"> • Tietoa järjestävä, kokoava kuvaus aiheesta. • Ei tarjoa varsinaista analyyttistä tulosta. • Metodisesti kevyin. • Väljä tutkimuskysymys. • Tutkimusten valintakriteerit väljät. • Ei systemaattista hakuprosessia.	<ul style="list-style-type: none"> • Tuottaa uutta tietoa jo tutkitusta aiheesta. • Kriittinen tutkimusten tarkastelu. • Rajattu tutkimuskysymys. • Laaja-alainen aineisto. • Ei valikoi eikä seulo tutkimusaineistoa yhtä tarkasti kuin syst. katsaus.	<ul style="list-style-type: none"> • Katsaukselle luodaan systemaattisuuden avulla kriteerejä, jotka tuovat tutkimukselle tieteellistä uskottavuutta • Tutkimuskysymys tarkasti määritelty. • Selkeät sisäänotto- ja poissulkukriteerit. • Kattava hakuprosessi, joka myös raportoidaan. • Valittujen tutkimusten menetelmällinen laatu arvioidaan.	<ul style="list-style-type: none"> • Vaativin katsauksen tyyppi. • Tutkimusmenetelmä, jossa tutkimuksia yhdistetään ja yleistetään tilastotieteen menetelmin. • Suuresta aineistosta annetaan numeerisia tuloksia.

Katsauksen päävaiheet yksinkertaistettusti

1. Katsauksen tutkimustehtävän määrittäminen ja tutkimuskysymysten asettaminen
↓
2. Tutkimusten haku
↓
3. Aineiston (tutkimusten) valinta
↓
4. Aineiston analyysi ja synteesi
↓
5. Tulosten raportointi

Katsauksen rakenne

ALKUOSA

- Nimiösivu
- Tiivistelmä, asiasanat
- Sisällysluettelo

KÄSITTELYOSA (IMRD-rakenne) (max. 15 sivua)

- Johdanto
- Tutkittava ilmiö ja keskeiset teoreettiset käsitteet
- Tutkimustehtävä ja tutkimuskysymykset
- Tutkimusaineiston keruu ja aineiston esittely
- Tulokset
- Pohdinta / johtopäätökset

LOPPUOSA

- Lähdeluettelo
- Liite: Tutkimustaulukko

Esimerkki katsauksen sisällysluettelosta

1 JOHDANTO

2 TEOREETTINEN TAUSTA (keksi sisältöä kuvaava otsikko)

2.1 Alaluku (keksi sisältöä kuvaavat otsikot)

2.2 Alaluku

3 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN

3.1 Tutkimustehtävä ja tutkimuskysymykset

3.2 Tutkimusaineiston keruu ja aineiston esittely

4 TULOKSET / löydöt (tai jokin kuvaava otsikko)

4.1 Alaluku (keksi sisältöä kuvaavat otsikot)

4.2 Alaluku

5 POHDINTA (keskeisten tulosten yhteenveto ja johtopäätökset, luotettavuuden arviointi, jatkotutkimusidea)

LÄHTEET

LIITTEET

Nimiölehti

- Tutkimuksen nimi tiivistää pääajatuksen.
- Vältä turhia sanoja, ole ytimekäs ja informatiivinen.
- Muista, että nimiölehti antaa ensimmäisen vaikutelman.
- Työn nimi, tekijä, aika, oppiaine.

Tiivistelmä ja asiasanat

- Tiivistelmä kertoo julkaisun sisällön
- On ymmärrettävissä itsenäisenä kokonaisuutena
- Tiivistelmän sisältö:
  - a) Tutkimustehtävä, tutkimuskysymykset
  - b) Tekotapa, mitä tehtiin
  - c) Mitä saatiin selville, tulokset
- Imperfektissä ja passiivissa tai kolmannessa persoonassa
- Tiivistelmän loppuun noin 2-4 suomenkielistä asiasanaa
  - YSO Yleinen suomalainen ontologia
- Esimerkki tiivistelmästä:

Esimerkki tiivistelmästä

(Kemppainen, Pietiläinen & Vehkakoski, 2015)

OPETTAJAN ANTAMA KEHUVA PALAUTE TUTKIMUSKOHTENA

Tässä katsausartikkelissa tarkastellaan opettajien oppilaille antamaa kehuva palautetta. Katsauksen pohjana oleva aineisto koostuu 52 empiirisestä tai teoreettisesta tutkimuksesta sekä 5 katsausartikkelista, joiden pohjalta luodaan kuvaileva yleiskatsaus kehuvan palautteen muotoihin, tehtäviin, esiintyvyyteen, vaikuttavuuteen sekä toivottavuuteen oppilaiden näkökulmasta. Kehuva palautteenanto luokitellaan artikkelissa kolmeen eri ryhmään: suuntaamattomaan kehumiseen, oppimisprosessiin ja valmiiseen tuotokseen kohdistuvaan kehumiseen sekä oppijaan itseensä kohdistuvaan kehumiseen. Tutkimukset osoittivat oikein suunnatun kehumisen vahvistavan oppilaiden suoritusmotivaatiota, lisäävän heidän tehtäviin suuntautunutta toimintaansa sekä vaikuttavan myönteisesti luokkahuoneen koettuun ilmapiiriin. Kehuvan palautteen käytössä täytyy kuitenkin olla varovainen, sillä virheellisesti painottuneella kehumisella voi olla myönteisten tulosten sijaan oppilaiden oppimismotivaatiota heikentäviä vaikutuksia.

Asiasanat: palautteenanto, kehuminen, opettaja, oppilas

Tavoite

Mitä
tehtiin?
Aineisto

Tulokset

Johdanto (n. 1 sivu)

- Kaksi päätehtävää:
  - Virittää lukijan kiinnostus aiheeseen
  - Antaa alustavat tiedot käsiteltävästä aiheesta
- Perusidea: mihin pyrit
- Perustelu aiheen valinnalle
- Oman tieteenalan näkökulma ja aiheen merkitys
- Aiheen taustaa: Miten asiaa aikaisemmin tutkittu esim. näkökulmat aiheeseen
- Tutkimuksen tarkoitus, tutkimustehtävä
- Kirjoitetaan valmiiksi usein viimeiseksi

Teoreettinen viitekehys, keskeiset käsitteet

- Määrittele keskeiset teoriaperustaiset käsitteet, joita tarvitaan tutkimuksesi ymmärtämiseksi.
- Viitekehys perustuu aikaisempaan tutkimukseen ja kirjallisuuteen → asioiden käsittelytapa itsenäinen, lähteiden yhdistäminen.
- Johdonmukainen jaottelu oma tutkimustehtävä silmällä pitäen.
- Teoriaosuudessa voit käyttää myös oppikirjoja, perusteoksia ja esim. artikkeliväitöskirjojen yhteenvedo-osuuksia.

Tutkimustehtävä ja tutkimuskysymykset

- Esittele katsauksesi tutkimustehtävä. Se kokoaa koko tutkimuksesi tarkoituksen.
- Laadi tutkimuskysymykset (yleensä 1-2). Ne ohjaavat sinua katsauksen laadinnassa.
- Muotoile tutkimuskysymykset kysymyslauseiksi.
  - Tutkimuskysymykset laaditaan sellaisiksi, että niihin voi vastata katsauksen aineistolla.
  - Tutkimuskysymys on selkeä ja yksiselitteinen.

Tutkimusaineiston keruu ja aineiston esittely

- Kuvaa aineiston haku- ja valintaprosessi
  - Sisäänotto- ja poissulkukriteerit
  - Miten löysit aineiston / tutkimukset (mitä tietokantoja käytit, mitä muita hakumenetelmiä käytit)
  - Mitä hakusanoja käytit (suomenkieliset, englanninkieliset)
  - Montako hakutulosta löytyi yhteensä ja montako jäi karsintaprosessin jälkeen analysoitavaksi
- Esittele **lyhyesti** valitsemasi aineisto: 5-8 tutkimusta (vertaisarvioidut tieteelliset artikkelit, väitöskirjat, tutkimusraportit), joista vähintään kaksi englanninkielistä, enintään 5 v. vanhoja
  - Montako tutkimusta, montako englanninkielistä / suomenkielistä
  - Yhteenvedoa esim. tutkimusmenetelmistä, kohdemaasta jne.
- Laadi käyttämistäsi tutkimuksista tutkimustaulukko (valmis pohja)
  - Taulukko tulee liitteeksi (muista viitata liitteeseen)

Millaisia sisäänotto- ja poissulkukriteereitä

Sisäänottokriteerit	Poissulkukriteerit
Julkaistu v. 2017-2022	Julkaisuvuosi 2016 tai vanhempi
Vertaisarvioitu kvalitatiivinen tai kvantitatiivinen empiirinen alkuperäistutkimus	Kirjat
Julkaisukieli englanti, suomi	Mielipidekirjoitukset, kolumnit
Julkaistu tieteellisessä aikakauslehdessä	
Saatavilla Jyväskylän yliopiston kirjaston tietokannoista	

Tulokset

- Vastataan tutkimusaineiston (valitsemasi tutkimukset) perusteella oman katsauksen tutkimuskysymyksiin.
- Tulokset jäsennetään tutkimuskysymyksiä vastaaviin alalukuihin.
- Tulokset pohjautuvat analyysiin.
- Tiivistetty jäsenitys tietyn aihepiirin aiempien tutkimusten olennaisesta sisällöstä (kokoaa millaisia tutkimustuloksia on saatu).
- Pyri muodostamaan luokitus / teemoittelu, jonka avulla voit jäsentää ja esitellä tulokset. Tee tuloksista yhteenvetoja. Muista tutkimusten välinen vuoropuhelu.
- Pyri vertailemaan (huomioi eroja ja/tai samankaltaisuuksia) ja yhdistelemään tutkimusten tuloksia.
- Havainnollista tuloksia tarpeen mukaan taulukoiden ja kuvioden avulla.

Esimerkki tulosten teemoittelusta

- Kouluakäymättömyys perusopetuksessa. Poissaolon syyt ja tukikeinot kouluun paluun mahdollistamiseksi (Kesonen, P., 2020)
- Tutkimuskysymykset
  1. Mitä syitä on peruskouluikäisen oppilaan koulua käymättömyydelle?
  2. Millaisia tukikeinoja on olemassa ratkaistaessa oppilaan koulua käymättömyyttä tavoitteena mahdollistaa kouluun paluu?

- **Teemat tutkimuskysymykseen 1:**
  - Oppilaaseen liittyvät tekijät
  - Kotiin liittyvät tekijät
  - Sosiaalinen ympäristö
  - Kouluun liittyvät tekijät
  - Muut syyt

Pohdinta, johtopäätökset

- Aloita pohdinta kertaamalla tutkimustehtävä.
- Esittele tutkimuksen keskeiset tulokset lyhyesti viitaten myös keskeisimpiin lähteisiin.
- Vertaa ja arvioi tuloksia suhteessa teoriaosuudessa esitettyyn tutkimusaiheen taustoitukseen, teorioihin tai tutkittavan ilmiön käsitteelliseen kuvailuun.
- Millaisia johtopäätöksiä voit tehdä tutkimastasi ilmiöstä?
- Pyri pohtimaan yleisemmällä tasolla.
- Luotettavuus
  - Arvioi käyttämiesi tutkimuslähteiden valintaprosessia, aineiston kattavuutta (sisäänotto- poissulkukriteerien onnistuminen)
  - Arvioi katsauksen tulosten luotettavuutta (esim. vastaavuus, siirrettävyys, tutkimustilanteen arviointi, vahvistettavuus)
  - Miten onnistuit ratkaisemaan tutkimuskysymykset, kriittisyys.
- Jatkotutkimusaihe

Lähteet

- Hirsjärvi, S., Remes, P., & Sajavaara, P. (1997/2010). 13. painos tai uudempi. *Tutki ja kirjoita*. Tammi.
- Kemppainen, P., Pietiläinen, E., & Vehkakoski, T. (2015). Opettajan antama kehuva palaute tutkimuskohteena. *Kasvatus*, 46(1), 60–73.
- Kniivilä, S., Lindblom-Ylänne, S., & Mäntynen, A. (2017). *Tiede ja teksti. Tehoa ja taitoa tutkielman kirjoittamiseen*. Gaudeamus.
- Salminen, A. (2011). *Mikä kirjallisuuskatsaus? Johdatus kirjallisuuskatsauksen tyypeihin ja hallintotieteellisiin sovelluksiin*. Vaasan yliopiston julkaisuja, Julkisjohtaminen 4.
- Systemaattinen tiedonhaku. Oppaat. Tampereen yliopiston kirjasto. Saatavilla <https://libguides.tuni.fi/systemaattinen-tiedonhaku>.
- Diojen kuvat: Pixabay.

Esimerkkejä katsauksista

- Plamper, R., & Jauhiainen, A. (2021). Opiskelijat korkeakoulun asiakkaina – Katsaus kansainväliseen tutkimuskirjallisuuteen. *Kasvatus*, 52(1), 79–94.
- Silvola, A., Gedrimiene, E., Pursiainen, J., Rusanen, J., & Muukkonen, H. (2021). Oppimisanalytiikka ja eettiset kysymykset: Laadullinen meta-analyysi. *Kasvatus*, 52(2), 235–248.
- Uotinen, S., Tyrväinen, H., & Valkonen, L. (2016). Opiskelijan ja opettajan vuorovaikutus korkeakoulujen verkko-opetuksessa. Kirjallisuuskatsaus. *Kasvatus*, 47(5), 432–446.

Antoisia hetkiä tutkimuksen parissa!

